

Téma: „Én elmentem a vásárba”

Tervezett időtartam:

2022. szeptember 26 - 30.

Nevezetes nap: Mihály nap

„A vásárra kéne menni,
Vásárfiát kéne venni.
Tükrös szívet, ráncos csizmát,
A hajunkba kék pántlikát.”

Indító élmény:	Lezáró élmény:
Családi délután, portékák készítése	Mihály napi vásár

I. Tevékenységi terv

Szabad, fejlesztő és drámajátékok	Munka jellegű tevékenységek (játékkészítés, kiegészítő eszközök, sütés- főzés, kerti munkák...)
Kiemelten fejleszthető képességek: illemszabályok, szokások rögzítése, együttműködés, elfogadás, szabályalkotás, elfogadás	Kiemelten fejleszthető képességek: egyéni és közös munka jellegű tevékenységek eredményeinek elismerése
Gyakorlójáték: játék a gyűjteményekkel, alapanyagokkal Szerepjáték: eladó-vásárló, piac, vásári kikiáltó stb. Építés, konstruálás: a gyűjtött alapanyagokból szabad alkotások, piac építése zöldséges, gyümölcsös ládákból Udvaron: Gyűjtött terményekből és a homokozóban készített alkotásokból piacos játék kezdeményezése	Eszközök készítése pl.: kétkarú mérleg fogasból és kosarakból, térbeli kirakó tojástartóból Vásári portékák készítése: buborékfújó, szárasztészta Kenyér és perecsütés, Tejből túró, túróból túrókrém készítése
Mozgást fejlesztő tevékenységek	Környezővilág és matematikai tartalmak felfedezését segítő tevékenységek
Kiemelten fejleszthető képességek: egyensúly, figyelem	Kiemelten fejleszthető képességek:
Ne lökd le! Ne borítsd fel! (tárgyak a padon /portékák/ és úgy kell végig menni a padon, hogy egy tárgy se essen le.) Folyadékkal teli edények, üvegek, mint akadály és úgy kell kikerülni őket, hogy ne boruljanak fel.	Hagyományok felelevenítése, mai élethez formálása Hagyományos technikákkal való ismerkedés Ismerkedés környezetkímélő alapanyagokkal, technikákkal illetve az újrahasznosítás környezetkímélő szerepével

<p>Takaróra sűrűn rakott tárgyak, gyorsuló lépések, átlépések zenére úgy, hogy nem szabad lelépni a takaróról és a tárgyakhoz sem szabad hozzáérni. Szabad mozgások, játékok bottal, labdával Udvaron: célba gurítás, csúsztatás, dobás, ugráló iskolák, labdapattogatás, dobás és elkapás</p> <p>Posztózás</p>	<p>Ismerkedés alapanyagokkal (felismerés tapintásról (fa, fémlemez, bőr, textil, agyag, papír, szalma, csuhé, drót, fonal.) Matematikai tapasztalatok: halmaz alkotás megadott szempontok alapján, halmazok számossága, relációk: nagyság, súly, súlymérés</p> <p>Krétafilccel asztalra rajzolt egyszerűbb népi motívumok kirakása" fonallal, zsinórral vagy farkasfoggal (vonalvezetés, nyitott és zárt vonalak)</p>
<p>Kommunikációt, beszédfejlődést segítő tevékenységek (mesék, versek...)</p>	<p>Zenei képességek fejlődését segítő tevékenységek</p>
<p>Kiemelten fejleszthető képességek:</p>	<p>Kiemelten fejleszthető képességek: ritmusérzék fejlesztés (egyenletes lüktetés, dalok, mondókák ritmusa)</p>
<p>Bartos Erika: Gyöngyfűzés (vers) Kányádi Sándor: Szakács, Ács, Takács, Kovács (versek) Kányádi Sándor: Volt egyszer egy varga Janina Porazinska: Varrt cipőt a suszter? Fecske Csaba: Nagy vásár volt Az öt csodálatos mesterember (lett mese) Hetet egy csapásra (magyar népmese) Egyszer volt Budán kutyavásár (új mese)</p>	<p>Énekes játékok, körjátékok: A sámsoni piacon Hej, a sályi piacon Hogy a csibe? Túrót ettem, elejtettem Árva Panna húgom Dal: Afrikai paprika Ismerkedés népi hangszerekkel, hangszerek megnevezése hang alapján Botos táncok, szabad mozgások zenére</p>
<p>Alkotó tevékenységek</p>	<p>Beszélgetőkör játéka</p>
<p>Kiemelten fejleszthető képességek:</p>	<p>Kiemelten fejleszthető képességek:</p>
<p>Gyöngyfűzés Kétfestő terítő, kendőnyomdázás (faalapba szögek beverése - nyomóablom) Nemezelés Agyagozás Szögekre, kétágú faágra szövés (növény szövés gyűjtött gyógy, fűszernövényekből, virágokból és fűvekből)</p>	<p>Helyzet, szituációs játékok (piac, alkudozás, megegyezés, kézfogás) Vásári rigmusok kitalálása Sülnek a kenyerek Nagyatádról jöttem (Az Amerikából jöttem játékhoz hasonlóan) Párbeszéd játék</p>
<p>Nagyobbaknak előkészített fejlesztő tevékenységek</p>	<p>Összművészeti tevékenységek, ismerkedés művészeti alkotásokkal (Kokas foglalkozás)</p>
<p>Kiemelten fejleszthető képességek:</p>	<p>Kiemelten fejleszthető képességek:</p>
<p>Aprópénzek felismerése, sorba rendezése érték alapján</p>	

Időrend kirakó nyomtatott képekből (vásárlás menete) Pengőpottyantó Öklözős - tenyerezős	
--	--

II. Ötletelő:

Tejből túró

Hozzávalók: 2 l házi tej, 4 evőkanál 9°-os ecet, 1 evőkanál só

Elkészítés menete: A tejet felmelegítjük, de ne legyen forró! Elkeverjük benne a sót, majd lassanként belecsorgatjuk az ecetet. Óvatosan az oldalába belekavarunk, hogy mindenhová érjen el az ecet, majd hagyjuk 15-20 percet állni, amíg a savó kicsapódik. Egy nagyobb szűrőbe gézt vagy ritka szövésű anyagot terítünk, a masszát leszűrjük. Hideg vízzel átöblítjük, hagyjuk 5-10 percet csöpögni, ezután fogyaszthatjuk. (Ebből az adagból 35-40 dkg túrót kapunk.)

Sós pereg recept:

Hozzávalók: 1 kg liszt, 5 dl tej, 5 dkg élesztő, 2 evőkanál cukor, 1 evőkanál só, 1,5 dl étolaj, 3 evőkanál liszt, 2 evőkanál só, 1 tojás

Az elkészítés menete: Az élesztőt a langyos tejben felfuttatom, a liszttel, 3 evőkanál cukorral, 1 evőkanál sóval és az étolajjal összegyúrom. Letakarva kicsit pihentetem, majd 32 darabra vágom. Egyenként perecet formálok belőle, és olajjal megkent tepsibe teszem. Tetejét egész tojással megkenem, és nagyon forró (villany sütőben 230 fok) teszem. Addig a 3 evőkanál lisztet és az 1 evőkanál sót annyi vízzel elkeverem, hogy folyós massa legyen. Ha a pereg színesedni kezd, a tetejére csorgatom, és még pár percig visszateszem a sütőbe. Vigyázz, ne száradjon ki!

Labdás játékok

Amire szükséged lesz: Marok labdák, léglabdák, medicin és ugráló labdák, ejtőernyő (tornaeszköz), háló vagy kifeszített spárka krepp papírcsíkokkal, nagyobb, kisebb karton dobozok, melynek az aljára akkora lyukakat vágunk, melyen kieshetnek a labdák

A tevékenység előkészítése és menete: Különböző fajtájú, nagyságú labdák szétszórva az udvar egy behatárolt részén. Háló vagy spárka kifeszítve az át illetve, alatta, felette dobáshoz.

A tevékenység menete: Szabad mozgások, kitalált játékok a gyerekek ötletei alapján párban vagy egyénileg (gurítás, pattogatás, feldobás, eldobás, elkapás, átdobás, labdavezetés...)

Meghatározott mozgások zenére (forgások, pörgések labda megtartásával. feldobások, elkapások, pattogatás földön, falon...)

Labdás játék az ejtőernyővel: Az ejtőernyőt a földön „megtöltjük a labdákkal. Minden gyerek két kézzel belekapaszkodik az ernyőbe és meg kell próbálni felemelni az ernyőt úgy, hogy egy labda se guruljon ki. Ha ez sikerül, akkor „ringatni” mozgatni kell úgy, hogy pl 10-ig nem esik ki egy sem, majd egy jelre a magasba kell lendíteni, de most a cél, hogy egy se maradjon az ejtőernyőben.

„Guruljon a labda!": kisebb, nagyobb és hatalmas kartondobozok aljára akkora lyukakat vágunk, hogy a kisméretű labdák kigurulhassanak azokon keresztül. A dobozokat különböző irányba mozgatva a cél, hogy az összes benne lévő labda kiguruljon. (a dobozok méretétől függően lehet egyénileg, párban, kisebb csoportokban vagy az egész csoport bekapcsolásával játszani.)

Labdaiskola

„Egyelőre, két kettőre, három hatra, hat kilencre
Üsd ki tízre, tizenegyre, na még egyre és még egyre!
Ez leejtős ez meg kapós. csavarintos, bükkentős,

Hátbavágós, tapsolós!

Egyelőre... és még egyre: a labdát két kézzel, ütemesen dobáljuk a falra;

Ez leejtős: a labdát hagyjuk előbb leesni a falról a földre, csak azután kapjuk el; ez meg kapós: jó magasra dobjuk a falhoz, úgy kapjuk el;

Csavarintós: mielőtt elkapnánk a labdát, két alsó karunkat egymás körül forgatjuk;

Bükkentős: mielőtt elkapnánk a labdát, két kézzel a mellünkre ütünk; Hátbavágós: elkapás előtt két kézzel a hátunkra ütünk; tapsolós: elkapás előtt egyet tapsolunk.

Ezután féltényérrel verjük a labdát folyamatosan a falhoz, közben számolunk egytől fölfelé, amíg el nem ejtjük

Tótágas:

A játék menete: Háttal a bordásfalnak (1-2 lépésre tőle) két kezünket a padlóra tesszük, a lábunkkal pedig felmászunk a falra, ameddig biztonságosnak érezzük.

Posztózás

A játék menete: Az első világháború előtt játszott versenyszerű futó-kergető körjáték. Annak idején nagyon népszerű volt mind a kisebb, mind a nagyobb leányok és fiúk körében. Korcsoportonként elkülönülten tízen-húszan játszották. A játékosok kézfogás nélkül arccal befelé néző kettős kört alkottak. Belül guggoltak a posztók, kívül álltak a kezüket a posztók vállára tevő gazdák. A kör közepén helyezkedett el a bíró. A bíró az egyik gazdához közeledve megkérdezte: — Hogy a posztó, komámasszony? A gazda ezt felelte: — Egy pénz, két futás, Három kenyérdagasztás. Erre a bíró és a gazda egymással ellentétes irányban egyszer vagy kétszer szaladva megkerülte a kört. Amelyikük hamarabb érkezett vissza, beállt a gazda helyére, a másik viszont bíró lett.

Versek:

<p>Fecske Csaba: Nagy vásár volt, Tücsökfalván</p> <p>Ott aludtam éjjel szalmán. Reggel a vásárba mentem Három kismalacot vettem Addig számolgattam őket, Míg a háromból öt lett. Hét malaccal hazamentem. Mind a tízet felnevelem.</p>	<p>Bartos Erika: Gyöngyfűzés</p> <p>Gyöngyöt fűzök, megmutatom, Hogyha kész lesz, neked adom! Láthatsz három sötétkéket, Kilenc sárgát, öt fehéret, Piros gyöngyből tizenhatot, Feketéből három nagyot. Lila is van, három darab, Rózsaszínből négy is akad, Kilenc kicsi narancssárga Felkerül a hosszú láncra. Van egy zöld, és ott egy barna, Elgurulnak jobbra-balra, Felfűzöm a végső szemet, Neked adom, tartsd a kezed!</p>
<p>Janina Porazinska: Varrt cipőt a suszter?</p> <p>- Varrt cipőt a suszter? - Varrt. - Aztán tart a cipő? - Tart. - Árát is megkérte? - Forintot kért érte. - Bőrből varrta?</p>	

- Bőrből volt ám, a foltja! - Kinek varrta? - Szürke cica hordja!	

Az öt csodálatos mesterember

Lett népmese

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy család, öt fiúgyerekekkel. Egyszer az apa e szavakkal útnak indította az öt fiát:

"Menjetek, és mind az öten tanuljatok valamilyen mesterséget!"

Úgy is történt. Az első nap a legidősebb fiú indult el, és az úton találkozott egy öregemberrel, aki megkérdezte:

"Hová mész?"

"Mesterséget tanulni."

"Milyen mesterséget?"

"Jós mesterséget."

"Jól van, fiam, akkor jó úton mész. Az út végén áll a házam, ott kitanulhatod a jós mesterséget."

Másnap elindult a második fiú, az úton találkozott egy öregemberrel, aki megkérdezte:

"Hová mész?"

"Mesterséget tanulni."

"Milyen mesterséget?"

"Szabó mesterséget."

"Jól van, fiam, akkor jó úton mész. Az út végén áll a házam, ott kitanulhatod a szabó mesterséget."

Harmadik nap elindult a harmadik fiú, az úton találkozott egy öregemberrel, aki megkérdezte:

"Hová mész?"

"Mesterséget tanulni."

"Milyen mesterséget?"

"Lövész mesterséget."

"Jól van, fiam, akkor jó úton mész. Az út végén áll a házam, ott kitanulhatod a lövész mesterséget."

Negyedik nap elindult a negyedik fiú, az úton találkozott egy öregemberrel, aki megkérdezte:

"Hová mész?"

"Mesterséget tanulni."

"Milyen mesterséget?"

"Tolvaj mesterséget."

"Jól van, fiam, akkor jó úton mész. Az út végén áll a házam, ott kitanulhatod a tolvaj mesterséget."

Ötödik nap elindult az ötödik fiú, az úton találkozott egy öregemberrel, aki megkérdezte:

"Hová mész?"

"Mesterséget tanulni."

"Milyen mesterséget?"

"Lantos mesterséget."

"Jól van, fiam, akkor jó úton mész. Az út végén áll a házam, ott kitanulhatod a lantos mesterséget."

A következő évben a fiúk összegyűltek az apjuknál megmutatni, hogy mit tudnak. Az apa a tolvajjal kezdte:

"A tölgyfán fészkel egy gólya, lopd ki az öt tojást, hogy nyomuk se maradjon."

Jól van, a fiú dolgozni kezdett, és ki is lopta a tojásokat, hogy a gólyának fogalma sem volt róla, hogy üres fészkekben ül. Ekkor az apa hozott egy kis asztalt, annak négy sarkán elhelyezett egy-egy tojást és az ötödiket középre tette, majd így szólt a lövészhez:

"Fiam, lövész - egy lövéssel kilövöd mind az öt tojást?"

A lövész nézi, majd célzó, és egyszer meghúzza a ravaszt: mind az öt tojás darabokra hullott.

"Nagyszerű!" örvendezett az apa. "De te, szabó fiam, össze tudod azokat varrni?"

A szabó dolgozni kezdett: összeszedte a darabokat, egymáshoz illesztette, és varrt, varrt, és hamarosan egészek lettek a tojások.

"Jól van!" örvendezett az apa. "De te, jó fiam, mondd meg, mi jót tanultál?"

"Sok mindent, de most látom, hogy oda, a tenger szigetére egy sas elvitt egy királylányt. Ha a testvéreim velem jönnek, akkor idehozzuk azt a lányt."

Rendben van, el is mentek. És már második vagy harmadik nap vissza is jöttek a lánnyal. (Az úton a sas rájuk támadott, de a lövész lelőtte. Amikor a sas leesett, eltörte a hajó árbocát, de a szabó megvarrta.)

De otthon a testvérek között viszály támadt. Az egyik is akarta a szép királylányt, a másik is akarta. Végül az apjuk így döntött:

"Nem tudjátok eldönteni, akkor én eldöntöm: aki egy egész éjjelt eltölt ebben a mély barlangban, ahol a medve alszik, az rászolgál, hogy feleségül vegye ezt a szép lányt."

Rendben, előbb bemegy az első négy fiú az alvó medvéhez, de semmi sem lett belőle - a medve morogva vadul rájuk támadt. Végül szerencsét próbált a lantos. Odament a barlang közelébe, a medve már örült; odament egészen a barlanghoz, a medve táncolni kezdett; bement a barlangba, leült, a medve lefeküdt melléje, és egész nap csak hallgatta a fülének kedves zenét. Reggel előjött a lantos épen és egészségesen. Az apja nagyon megörült: "Fiaim, igaz, ti mindannyian jó mesterséget tanultatok, de a lantosnak jobban sikerült, ezért övé a királylány."

Másnap meg is tartották a lakodalmat.

Énekek. énekes játékok:

Afrikai paprika

Afrikai paprika, papucsba jár a liba

Házunk előtt gyalogút, azon jár a drótostót.

Kiabál: vegyenek, drótot, s mást egyebet,

Mert a piszkos konyhába több kell, mint a tisztába:

Kiscsapó, nagycsapó, gyűszű, olló, mángorló, ó vasaló, vasaló,

Reszelő, meszelő, árpakávétörő,

Hát a kicsi nagy fedő, kiskanál, nagykanál

Ragyog a konyha falán!

Vásárba. táncba hívogatók

"Gyere velem a vásárba, fussunk oda hamarjába", vehetsz majd ott minden szépet, ha nincs pénzed, majd csak nézed.."

„Gyere.....táncba! Nem megyek, mert nem tudok...."

Árva Panna húgom

Árva Panna, húgom, mért állsz ott az úton,
Most kezdődik a nagyvásár Székelykeresztúron.

Én is oda mennék, piros kendőt vennék,
De a pénzem elvesztettem, így hát hogy is mennék.

Szegény Árva Panna, segítsünk hát rajta,
Kinek nevét ki találja, az lesz a jutalma.

A játék menete: Árva Panna eltakarja a szemét, a körben állók közül valaki a nevéen szólítja, lehetőleg elváltoztatott, vékony vagy vastag hangon. Árva Panna a hang irányába keresve kiválaszt valakit és kézen fogja. A többi gyermekhez hasonlóan, párosával táncolni kezdenek, majd a dallam végén mindenki leguggol, kivéve azt a gyermeket, aki Árva Pannát szólította. Ekkor derül ki, hogy Árva Panna helyesen választott vagy sem)

Hogy a kakas?...

Hogy a ka-kas? Há-rom ga - ras. Hát a tyúk? Az is úgy.
Add a - lább! Nem a - dom,

In-kább kö - rül sza - la - dom.

Mikor az ének végére értek, a kör is, és a gazda is megállt. A gazda és a körben állók közül a hozzá legközelebb álló játékos között a dalszöveg most párbeszéd formájában hangzik el. A gazda kérdez, a körlánc tagja pedig válaszol a kérdésekre:

- Hogy a kakas?
  - Három garas.
  - Hát a tyúk?
  - Az is úgy.
  - Add alább!
  - Nem adom,
- Inkább körül szaladom.

Az utolsó szó elhangzása után a körben álló játékos helyét elhagyva futásnak ered, a gazda pedig utána. Amelyikük hamarabb ért oda az üres helyre, az beáll a körbe; amelyiküknek nem jutott hely, az lesz az új gazda.

Hogy a csibe, hogy?

Hogy a csi - be, hogy?   Mond-ja meg, hogy mi az á - ro,
Mond-ja meg, hogy hogy?

Le - vá-gom az asz - ta - lá - ro.

Az ének végéhez érve az éneklő játékos a gyerekek valamelyikének belecsap a markába. Ezután a két játékos helyet cserél, s a játék a leírt módon ismétlődik.

Sülnek a kenyerek...:

A játékosokat két, egyenlő számú és erősségű csapatra osztjuk. Mindkét csapat tagjai leülnek a földre egymás mögé szorosan oszlopban, a két legerősebb fiú pedig szembe áll az oszlop első tagjával. Az ülők felemelik a kezüket, és ritmusra mondják: "Sülnek a kenyerek, sülnek a kenyerek", majd amikor a játékvezető elordítja magát, hogy: "Égnek a kenyerek!", akkor az erős legények sorra felrántják az ülő emberkéket a földről. Az a csapat nyer, ahol előbb fogynak el a "kenyerek".

Öklözös-tenyerezős

A tevékenység menete:

Dió, dió, só, só.
Dió, dió, mák, mák.
Dió, só, dió, mák.
Dió, só, mák.

A diónál ökölbe szorított kézzel koppantunk az asztalra, a sónál nyitott kézzel, a tenyerünkkel, a máknál a kézfejükkel ütjük meg az asztalt. (Figyelemfelkeltés, figyelemfejlesztés szempontjából is nagyon jó ez a mondóka.)

Pengőpottyantó

Egy vízzel teli fazék alján egy féldecis pohár van elhelyezve. A fémpénzeket a pohárba kell ejteni.

Párbeszédés játék

- Jó napot! Eladó a túrócska?
- Nem eladó, nem eladó, csak a vásárra való!
- Mégis hogy adja?
- A kassai toronyér' Benne levő kincsekér' Száz arany gyűrűér',
Egy-két-három csapásér'